

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szánt-Isván-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

A katolikusok kötelességei a gyermekvédelem terén.

A legutóbbi évek társadalmi mozgalmi közt egy sem vert akkora hullámokat, mint az elhagyott gyermekek védelme. Emlékezzünk a Gyermekvédő Liga valóságos amerikai reklámmal rendezett gyermeknapjaira. Budapesten az iskolásgyermekeket vonultatták végig lepkefogó szerzőkkel, hosszúnyelű zacskókkal felszerelten, amelybe záptomódra hullott a jótékony esője. Az utcasarkokon előkelő hölgyek és színésznők tavaszi mosolya nyitogatta ki az egyszerű bugyellárisokat és tömött bőrszényeket. Több százezer korona jutott egyetlen „gyermeknapon” a Ligának. A „Csak egy virágszál,” a „Mentők napja” stb., az emberek jó szívére pályázó mozgalmakat eredményre nézve messze túlszárnyalja a Gyermekvédő Liga, amelynek eszméje — az elhagyott gyermekek védelme — áradat gyanánt öntötte el az országot. Nagy anyagi eszközök birtokában a gyermekvédelem terén hatalmas eredményeket tud felmutatni, amelyek a legnagyobb ékesszólásnál is beszédesebben hirdetik a Liga eszméit: Sok helyen állított fel gyermeknevelő intézeteket s nem imponáló dolog-e, hogy az ajkai bányászerezencsétlenség után harmadnapra levelet

ir a Liga elnöke, Edelsheim Gyulai gróf a veszprémi alispánnak, mely szerint a Liga mind a 95 árvára reflektál és hajlandó elhelyezni őket intézeteiben.

Sehol nem láttam oly kézzelfoghatóan a reklám eredményeit, valamely eszme népszerűsítésében, mint a Gyermekvédő Liga működésénél. Ki tud arról, hogy a kalocsai érsek egymaga három árvaházat tart fön az elhagyott gyermekek védelmére és hogy majdnem minden püspök, kanonok aggódó szeretettel gondolt az árva gyermekekre és nagy alapítványokkal biztosította azok százáinak megmentését — mielőtt a Liga a reklámtechnika összes eszközeivel felszerelve a sötétből a napvilágra lépett volna? A gyermekvédelem eszméje tehát nem valami új, hanem oly régi, mint a kereszténység. A gyermek szeretete és megbecsülése akkor kezdődött, mikor az isteni Mester kitérte karjait és azt mondotta: „Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket. Aki befogad egy ilyen kisdedit az én nevemben, engem fogad be. Vigyázzatok, hogy meg ne vessétek egyetlen kisdedit közül, mert mondom nektek, ezek angyalai mindenkor látják Atyám országát, ki a mennyekben vagyon” (Máté 18. fejezete.)

Nézzük ezek után, hogy honnét a gyermekvédelem azon nagy fellendülése, amely kiválóan jellemzi a magyar társa-

dalom utolsó 3—4 esztendejének jótékonyági irányát. Kik ásták meg e mozgalomnak hatalmas medrét, amely ma már százezer koronát hőmpolyget s egyre több elhagyott gyermeknek nyújt otthont, nevelést, az elzüléstől való megmentést?

Az 1901. évben a magyar képviselőház 2 korszakalkotó törvénycikket hozott az elhagyott gyermekek védelmére: a VIII. és a XXI. törvénycikket. Az első a 7. éven aluli gyermekekről, a második a 7. éven felüliekről, a 15 évig gondoskodik. Mindkét törvény *állami feladatnak* tekinti az elhagyott gyermekek megmentését, *de számít a társadalom „emberbaráti tevékenységére.”*

A VIII. tc. elrendeli, hogy a talált, valamint hatóságilag elhagyottaknak nyilvánított hét éven aluli gyermekek védelmére Budapest székesfővárosban és az ország különböző vidékein állami gyermekmenhelyek (jelencintézetek) állítainak fel. Az állami gyermekmenhelyek fentartási költségeit az országos betegápolási alap fedezi. A nevezett törvénycikk (VIII.) felhatalmazza a belügyminisztert, hogy gyermekvédelmi szabályzatot dolgozzon ki, amely a gyermeknevelés módját irányítsa és az állami gyermekvédelemmel kapcsolatba hozza a különféle gyermekvédő egyesületek működését is.

A XXI. tc. tovább megy az elhagyott

Péter és Pál.*)

(MÉSE.)

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Irta: Pálffy István.

Péter meg Pál egy kis városkában éltek. Mindeniknek volt felesége, gyermeke meg egy kis házacskája: egyebük nem volt, ami miatt gyakran zúgolódtak. Mind a kettő lusta, dologkerülő ember volt.

Mindegyiknek az volt a vágya, hogy gazdagodjék, hogy ne kelljen dolgoznia és hogy a másikat lenézhesse.

Egyszer Péter elment a vásárra és mikor haza ért, egy nagy darab aranyat mutogatott. A szomszédok, — de leginkább Pál — kíváncsian kérdezték, hol vette az aranyat, hogy ők is kereshessenek és találhassanak.

— Hol vettem? — ismételte a kérdést Péter csak azért, hogy még kíváncsiabbá tegye a kérdezősködőket. — Hát, amint bolyongtam a nagy vásárrban — felelte — egyszer csak megbotlottam benne, felvettem és imhó, haza hoztam.

*) Szarvónék „Parasztvilág” címen 3-ik kiadásban sajtó alatt levő könyvből. Ára füzve 2 k. diszkófébe 3 k.

A szomszédok nem győztek csodálkozni a szerencsén, de leginkább Pál. El is ment azonnal haza és azt mondta a feleségének, hogy legyen elő az álmáriom fenekéről egy nagy zacskót, azt rakja tele hamuban sült pogácsával, mert ő elmegy aranyat keresni. Mindjárt megis hányták-vetették a dolgot, hogy ha meghozza az aranyat, mit vesznek rajta. Először is megveszik a Péterék házát, hogy azoknak ne legyen. Aztán a ház elejére kastélyt építenek, amelynek erkélyéről Pál csak bodor füstöket ereget és — lenéz a városra. Tartanak majd sok cselédiséget, jószágot, meg mindent, amit csak megkívánnak.

Pál nyakába akasztotta tehát a zacskót és elment hazulról a nagyvilágba. Ment mendegélt már el is fáradt, este lett, de csak nem állt meg. Epyszer leült egy utszéli fa alá, megevett néhány pogácsát és a friss patakbl jóízűen ivott rá vizet; nemsokára aztán elaludt.

Sokáig alhatott, mert midőn felébredt, kissé kábult volt a feje. Amint kinyitotta a szemét, hát egy kis összetöppördött emberke állott ellőtte. Koldus tarisznya volt a hátán.

Pál nagyon bámulta a kis embert, hamarosan nem is tudott szólni, de aztán megemeberte magát és megszólította, mondván:

— Ki vagy te kis öreg ember?

— Én vagyok az élet bölcsesége — felelte a kis ember.

Aztán megkérdezte Pált:

— Hát te ki vagy és mit keressz erre?

— Én Pál vagyok, a Péter szomszédja és szegényember. Aranyat járok keresni. Nem tudnád megmondani, hogy merre találnék?

A kis öreg szomoruan ránézett Pálra és mondta:

— Aranyat akarsz? Hiszen ezüstöd sincs, meg rezed sincs, hogy kívánhatsz akkor egyszerre aranyat?

Pál elröstellte magát, de annál inkább falytatta:

— Ha az Isten jót akarna, ezt a sok követ mind arannyá változtatná, aztán nem lenne szegény ember, mindenkinnek volna aranya, az Istennek pedig nem kerülne semmibe sem...

Még mondani akart valamit, de távra marad a szája, mert a kis ember hirtelen eltűnt előle az uton levő kövek pedig mind arannyá változtak. Gyorsan felkelt, a pogácsát beletömte a zsebeibe, a zacskót pedig tele rakta arannyal, azután egy nagyot fohászkozott, mitől megkönnyebbült és elindult hazafelé.

Ha a zacskó arany nehéz nem lett volna, még táncsolt is volna örömben, így azonban

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

0000053

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank zárószámadása az 1908. üzlelévről.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank RENDÉS ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT

1909 évi február hó 14-én délelőtt 9 órákor sajtó üzemeltetésében tartja meg, melyre a társaság részvényesei tisztelettel meghívottak.*

A KÖZGYÜLÉS TÁRGYAI:

I. Az 1908 évi zárszámadás előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. II. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása. III. 6 igazgatósági tag, a felügyelő-bizottság és 2 felügyelő-bizottsági póttag és 18 választmányi tag választása. IV. Az igazgatóság javaslata a részvénytörke felemelése tárgyában. V. Az alapszabályok 4. és 41. § megváltoztatása. VI. Indiványok. Székesfehérvár, 1909 január hó 9-én.

Ifj. gróf Zichy János, elnök.

* Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtának, tartoznak az alapszabályok 35. §-a értelmében sajtó üzemeltetésére szóló részvényüket legalább 8 nappal a közgyűlés megkezdéséig az intézeti pénztárnál átvevői-jegy ki-szolgáltatása mellett letenni.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk a lefolyt üzletévre vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni. Intézetünk ügymenetét a lefolyt 1908. évben a kereskedelmi törvényben előírt módon kiváló figyelemmel kísértük, az üzletmenet minden ágát a leg gondosabban ellenőriztük, az intézet pénztáiraiban és annak különböző kezelési osztályaiban rendes vizsgálatokat tartottunk, s úgy a könyvvizetést, valamint a pénztári kezelést a legnagyobb rendben és a kereskedelmi törvényvel és intézetünk alapszabályaival teljesen megegyezőnek találtuk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1908. évi december 31-én lezárt mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát a legpontosabban megvizsgáltuk, azokat helyeseknek és teteleit az intézeti fő- és segédkönyvekkel egyezőknek találtuk, minélfogva az igazgatóságnak a

K 6162152 tiszta nyereség

felosztására vonatkozó indítványának elfogadását ajánljuk. Egyuttal kérjük, hogy ennek alapján úgy nekünk, mint az igazgatóságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Végül tekintettel arra, hogy alapszabályszerű megbízatásunk lejárt, a belénk helyezett bizalomért köszönetünknek adunk kifejezést és kérjük a t. közgyűlést, hogy a 3 rendes és 2 póttagból álló felügyelő-bizottságot megválasztani méltóztassék.

Székesfehérvár, 1909. január hó 15-én.

Dr. Fejér Ferencz.

Dr. Pataki Armin.

Dr. Kégl Károly.

Tartozik.

Mérleg-számla.

Követel.

V A G Y O N	Kor.		FILL.		T E H E R	Kor.		FILL.	
Pénzkészlet és girókövetelés	107.900	48			Részvénytörke	300.000	—		
Pénzváltóüzlet értékei	30.665	49			Rendes tartalékalap	100.000	—		
Értékpapírok:					Rendkívüli tartalékalap	65.460	87		
500.000 K. 4% magy. koronajáradék	90.—	450.000.—			Rendelkezési alap	100.000	—		
165.000 „ 4 1/2 % Pesti magy. keresk. bank	98.—	161.700.—			Értékpapír árfolyamkülönbözeti alap	100.000	—		
100.000 „ 4 1/2 % Kisbirt. földhitelint. zálog-	97.—	97.000.—			Nyugdíj alap	75.885	99		
100.000 „ 4 1/2 % Magy. agrárbank jár. jegy	97.—	97.000.—			Ösztöndíj alap	2.000	—		
20 drb. Osztrák-magyar bank részvény	1500.—	30.000.—			Betétek:				
25 „ Pesti magyar keresk. bank	2700.—	67.500.—			taktári betétkönyvre	4.212.491.40			
100 „ Magy. lezárszámított és pénzváltó	420.—	42.000.—			folyószámlára	905.303.50	5.117.794	90	
100 „ Magy. jelzáloghitelbank részvény	400.—	40.000.—			Visszleszámított váltók az Osztrák-magyar banknál		114.013	18	
40 „ Egyesült pesti főv. tkpt. részvény	2000.—	80.000.—			Hitelezők		3.585	78	
100 „ Schlick-vasöntőde részvény	370.—	37.000.—			Átmeneti tételek		106.921	07	
120 „ Árpád-fürdő részvény (30% le-	350.—	42.000.—	1.144.200	—	Nyereség mint egyenleg		61.621	52	
függő kamatok			10.212	92					
Nyugdíjalap értékei			75.966	24					
Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék			340.796	75					
Váltótárca			1.495.393	28					
Jelzálog kölcsönök			559.990	—					
Előleg kölcsönök			114.952	—					
Adóssok folyószámlán és fedezet mellett			2.066.656	15					
Intézeti ház			197.000	—					
Berendezés és leltár			3.500	—					
			6.147.233	31			6.147.233	31	

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

V E S Z T E S É G	Kor.		FILL.		N Y E R E S É G	Kor.		FILL.	
Betétek kamata	169.410	05			Kamatok	240.366	95		
Folyószámla kamata	17.226	92			Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék kamata	15.975	26		
10% betétkamatadó	18.663	70			Értékpapírok adómentes jövedelme	53.809	94		
Visszleszámítási kamat	13.518	17			Pénzváltó üzlet nyeresége	1.845	11		
Adó és illeték	3.802	87			Házbérbjövdelem	9.309	80		
Tisztí fizetések	15.420	—			Jutalékok	3.467	32		
Nyugdíjpótlék	3.690	44							
Üzleti költség	7.305	43							
Leírások:									
kétes követelésekből	4.056.83								
berendezésből	1.118.45								
intézeti házból	3.000.—								
az Árpád-fürdő részvényekből	6.000.—								
Nyereség mint egyenleg			14.175	28					
			61.621	52					
			324.774	38			324.774	38	

Székesfehérvár, 1908. december 31-én.

Ifj. Zichy János gróf s. k.,
elnök.

Karl István s. k.,
h. elnök.

Ifj. Pápay Nándor s. k.,
ügyvezető igazgató.

Kreschka Gyula s. k.,
főkönyvelő.

Almássy János s. k.,
pénztáros.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Eisenbarth Károly s. k.

Grünfeld Jakab s. k.

Grünfeld József s. k.

Kováts Károly s. k.

Id. Pápay Nándor s. k.

Dr. Perl Miksa s. k.

Pető Miksa s. k.

Pollák Henrik s. k.

Tóth Aladár s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. Fejér Ferenc s. k.

Dr. Pataki Armin s. k.

Dr. Kégl Károly s. k.